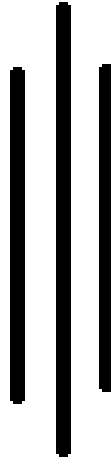

गाउँ सभाध्यक्ष श्री सन्तमान तामाङ्ज्यूबाट एघारौँ गाउँ सभामा प्रस्तुत
आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम

तादी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खरानीटार, नुवाकोट

अध्यक्ष श्री सन्तमान तामाङ्बाट प्रस्तुत
आ.व २०७९/०८० को
नीति तथा कार्यक्रम
मिति : २०७९ असार १० गते

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरु,

नेपालको राजनीतिक इतिहासमा परिवर्तनको लागि विभिन्न चरणको लोक तथा गणतान्त्रिक आन्दोलनहरुमा शहादत प्राप्त गर्नुहुने ज्ञात,अज्ञात महान शहिदहरु प्रति म सर्वप्रथम भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै आजको यो परिवर्तनको लागि सहभागी आन्दोलनका घाईते तथा अशक्तहरु प्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस गाउँपालिकाको एघारौँ गाउँ सभामा गाउँपालिकाको तर्फबाट यहाँको आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार लगाएत समष्टिगत विकासको लागि आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय सभामा यहाँहरु : सामु उपस्थित भएको छु । हाम्रो सामु खडा रहेको विभिन्न समस्याहरुको बावजुद निर्माण भएको यो नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन मार्फत हामीले देखेको आत्मनिर्भर सम्मुनत र समृद्ध तादीको सपना साकार हुनेछ भन्ने कुरा मैले विश्वास लिएको छु । गाउँपालिकाको निवर्तमान नेतृत्वले लिएको दिगो विकासको दीर्घकालिन लक्ष्यलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिनै आगामी दिनमा अझ बढी परिणाम मुखि विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छु । नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानिय तहलाई स्थानिय सरकारको रूपमा अधिकार प्रदान गरेको परिप्रेक्षमा हामीले जवाफदेहिता, भ्रष्टाचारमुक्त र सुशासन कायम गर्दै जनतालाई नजिकको विश्वासिलो सरकारको अनुभूति दिलाउनु तपाईं हामी सबैको जिम्मेवारी र दायित्व रहेको म अवगत गराउन चाहन्छु ।

सम्मानित सदस्य ज्यूहरु,

तादी गाउँपालिकामा विकासका प्रसस्त संभावनाहरु हामीले देखेको छौं । यहाँको भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता, कला र संस्कृतिको सु-सम्पन्नता संगै प्राकृतिक स्रोत साधनको प्रचुरता जस्ता विशिष्टताहरुको सुव्यवस्थित र योजनावद्ध उपयोगद्वारा तादी बासीहरुको जीवनमा देखिने गरी सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले महत्वपूर्ण योगदान गर्नेछ भन्ने मैले आशा लिएको छु ।

प्रशस्त सम्भावनाको बावजुद पनि हामीले भौतिक पूर्वाधार, कृषि, पर्यटन जस्ता क्षेत्रको अपेक्षित विकास गर्न नसकेको यथार्थ हामी सामु देखिन्छ । गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच र लक्ष्यको कार्यान्वयनबाट हामीले राखेका लक्ष्यहरु पूरा हुनेछन् भन्ने विश्वास लिएको छु । विशेष गरि गाउँपालिकाको भौगोलिक रूपमा विकट क्षेत्र र पिछडिएको समुदायमा विद्यमान गरिवी न्यूनिकरण गर्ने, बेरोजगारी घटाउने, स्वास्थ्य सुविधाको विस्तार र गुणस्तरीय शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने जस्ता पक्षमा हाम्रा स्रोत साधनलाई परिचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ । विकासको मुख्य सम्भावनाको रूपमा रहेको प्राकृतिक स्रोत साधन, सांस्कृतिक विविधता, पर्यटकीय सम्भाव्यता, कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय लगायत आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको उपयोग नै तादी गाउँपालिकाको विकासको ढोका खोल्ने माध्ययम रहेको छ ।

स्थानिय तहको दोस्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित भएर आए संगै हामीबाट जनताले अपेक्षा गरेका समृद्धिका सपनाहरु पूरा गर्न सबै राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी, नागरिक समाज र अग्रहरुसंग आवश्यक सहकार्य र समन्वय गरि अधि बढ्न र सबैको साथ सहयोग लिई समृद्ध तादी निर्माण गर्न म सबैलाई आह्वान गर्न चाहन्छु ।

सम्मामनलत सभलकल सदस्यकुतुहरु :

अव म आ.व. २०ॡ१।०ॡ० कल ललगल गलउँडललकलले अवलमवुन गने नलतल तथल कलरुतुकुड डुरसुतुत गने अनुडतल कलहनुतुः

संघुडत तथल डुरदेश सरकलरवुत आ.व. २०ॡ१।०ॡ० कल ललगल डुरसुतुत गरलएका नलतल तथल कलरुतुकुडहरुकु डुरलरुतुतनुवतनकल अतलरलकुतुत डुरस गलउँडललकलकलले नलडुन वडुडुकुडडकल नलतलहरु तडलर गरेकु छ :

(क) आरुथलक वलकलस सडुवनुधु नलतलहरु :-

(क१) कृषल तथल डुरशुडंशु वलकलस

- नलरुवलहडुखु कृषल डुरणललुललरु वुवसलडुडुकुड गनुकल ललगल उनुनत वलउ वलकन, डुलखलदकु वुवसुथल गने नलतल ललडुनेछ ।
- हलनलकलरक वलषलदु डुरडुडु गरी उतुडलदुन डुरेकल तरकलरी तथल अनुड उतुडलदलत खलदुधलनुनकु वलकुरल वलतरणडल रोक लगरुडुने छ ।
- कृषलकनुड वलषलदु नलडुनुतुरणकल ललगल अडुरलडुनडुलक कलरुतुकुडहरु संचललन गरुँ डुरडुगलरलक खेतु डुरणललुललरु वढुवल दरुडु अरुगलनलक गलउँ डुल घुषणलडल डुडुडु दरुडुनेछ, सलथु डुडुवलक वलषलदु एवं डुरलंगलरलक डुलकु डुरडुडु गरी उतुडलदुन हुने तरकलरी वकलरकु खुकुडु गरी वलकुरल वलतरणडल सहकुकुडुकरण गरलने छ ।
- खलदुधलनुन तथल तरकलरी उतुडलदुन वृदुधल गनु खेतुडुडुगुडु कुषुतुरडल सलंचलरुडु सुवलधुल वलसुतलर गरुँ कलने नलतल ललडुने छ, सलथु संचलललत सलंचलरुडु कुलुलहरुकु डुडुडुतकल ललगल आवुशुडुकुड वलनलडुडुकुडुन गरलनेछ ।
- कृषकहरुलरुडु आधुनलक नगरुदुवलु तथल डुरलडुलखेतु खेतु तरुडु डुरुतुसलहन गनु सुथलनुडुसुतरडु कृषल उडक वकलर कनुदुरकु सुथलडुनलडल डुडुडु दरुडुनेछ । डुरसकु डुरवदुधुनकल ललगल वडुल नं. ॡ डल नलरुडुणलधलन शुकुत डुरणुडलरुणकु नलरुडुण कलरुतु सडुडुनुन गरी संचललनडल लुडलडुनेछ ।
- सुथलनुडु कृषकलरुडु सुथलनुडु तहडु वलउ उतुडलदुन गने वलतलवरण सलरुकनुतल गनु कृषकहरुलरुडु अनुदलन डुरदलन गरुनुकु सलथु उनुनत वलउ वलकन वलतरण गरलनेछ । सुथलनुडु रैथलने वलउकु डुरडुडु गरी खेतल गने कृषककल ललगल वलउ वलकन वलतरण गने तथल अनुदलन सडुडुतकु वुवसुथल डुलललडुनेछ ।
- कृषल कुषुतुरकु वलकलसलरुडु उचुव डुरलथडुडुकुडल दरुडु कृषल वुवसलडुडुकुडु आधुनलकलकरण, डुनुतुरलकलकरण र वकलरुडुकरणडल डुडुडु दरुडुने छ । कृषकहरुलरुडु डुलगकु आधलरडल संघुडत सरकलर, डुरदेश सरकलर

तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी कृषि औजार तथा यन्त्रहरु उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- माटो सुहाउँदो बाली विकासका लागि माटो परीक्षण गर्ने मेशिन खरीद भई सकेकाले आगामी आ.व.बाट माटो परीक्षण कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
- लामो समय देखि बाँझो रहेका वडा नं १,२ र ४ का माथिल्लो भेगका सामुहिक खेती प्रणाली मार्फत फापर र लेकाली आलु खेति गराउन शुरु गरिनेछ ।
- खेतीयोग्य जमीन बाँझो राखेमा जरिवाना गरिनेछ, भने उत्पादनमा संलग्नलाई अनुदान दिने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- पशु स्वास्थ्य प्राविधिकलाई किसानको पहुँचसम्म पुऱ्याइ पशुधनको क्षति न्यूनीकरणका लागि रोग नियन्त्रण गर्न खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वस्थ मासुको बिक्री वितरणलाई प्रभावकारी बनाउन अनुगमनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाई, भैसी, बाखा, बंगुरको कृत्रिम गर्भधानद्वारा नश्ल सुधार गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पशुपन्छीको प्राथमिक उपचारको लागि औषधी वितरण तथा प्रयोगशालाको व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ ।
- कृषि तथा पशु उत्पादनबाट कृषकहरु लाभान्वित गराउनको लागि स्थानीय हाट बजारको व्यवस्थापन तथा बजारीकरणलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- रेविज रोग नियन्त्रण गर्न छाडा भुस्याहा कुकुरहरुलाई खोप लगाउन स्थानीय टोल विकास संस्था, क्लब तथा सामुदायिक संघ संस्थासँग सहकार्य गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रहरुमा तरकारी संकलन केन्द्रको स्थापना शुरु गरिनेछ ।
- “सबै जनजन ,कर्मशिल भन्भन्” भन्ने नाराको साथ कृषकहरुलाई व्यावसायिक तरकारी उत्पादन सम्बन्धि तालिम दिई उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि गर्न जोड दिइनेछ ।
- व्यावसायिक पशु पालन प्रबर्द्धनका लागि निशुल्क पशु विमा कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- पशु आहारा प्रबर्द्धन गर्नका लागि उन्नतजातका घाँसहरुको विउ विजन वितरण कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- दुग्ध व्यावसायीहरुलाई प्रोत्सहान गर्नको लागि चिस्यान केन्द्र चिलिगं भ्याट वितरण गर्ने तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- मत्स्यपालन व्यवसायको लागि उन्नत जातको माछाका भुरा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- उच्च पहाडी भेगमा भेडा पालन तथा चौरी/याक पालन व्यवसाय संचालन गर्न विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।

(क२) उद्योग तथा वाणिज्य

- “गाउँबासीहरु उद्यमी बन्ने ,गाउँको उत्पादन पालिकाले किन्ने”भन्ने नाराको साथ लघु उद्यमीहरुबाट उत्पादन भएका घरेलु बस्तुहरु गाउँपालिकाबाटै बजारिकरण गर्ने,गाउँमा उत्पादित घरेलु लत्ता कपडाहरु गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण कर्मचारी ,शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुले अनिर्वाय प्रयोग गर्ने तथा सके सम्म गाउँमा उत्पादित बस्तु गाउँमै प्रयोगमा ल्याउने नीति लिइनेछ ।
- थप रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्न गाउँपालिका क्षेत्रमा घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- व्यवसाय दर्ता, नविकरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउँदै दर्ता भएका व्यवसायको अनुगमन गरी व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनको प्रत्याभूत गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरका व्यवसायबाट उत्पादित वस्तुहरु उपभोक्ताको हकहित अनुसार भए नभएको रेखदेख, अनुगमन तथा नियमन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- उद्यमी तथा अन्य लाभग्राहीहरुको क्षमता विकास एवं उनीहरुको बैंकसँगको पहुँचका लागि आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।
- संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा औद्योगिक विकासको लागि आवश्यक सडक र अन्य पूर्वाधारको विकास र विस्तारको पहल गरिनेछ ।

(क३) संस्कृति तथा पर्यटन प्रवर्द्धन

- गाउँपालिकालाई कृषि तथा पर्या पर्यटनको गन्तव्य स्थलको रुपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- विविधता वीचको एकता कायम गर्दै विविध सांस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- विभिन्न जात जातिहरुको भेषभुषा र संस्कृतिको संरक्षण गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- गाउँपालिका भित्र भएका ऐतिहासिक, पुरातात्विक, धार्मिक, पर्यटकीय सम्पदा, मठ मन्दिर, चर्च, गुम्बा, पाटी, पौवा, सत्तल, कुवा, पधेरो, ढुङ्गेधारा, मरनघाट जस्ता सम्पदाहरूको पुर्ननिर्माण तथा संरक्षण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको उपयुक्त स्थानमा सांस्कृतिक महोत्सव आयोजना गर्न प्रोत्साहन एवम् पहल गरिनेछ ।
- पर्यटकीय स्थल र सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्धन गरी पर्यटकीय सेवा सुविधाको विकास र विस्तार गरिनेछ ।
- निजी क्षेत्र र समुदायसँगको साभेदारीमा पर्यटन विकास कार्यहरू संचालन गरिनेछ । तादी गाउँपालिकामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्राई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न काठमाडौँबाट तिर्थ स्थल गोसाईकुण्ड सम्म छिटो आवतजावत गर्न सकिने छोटो रुटको विस्तार गर्न ,साना तिना हिमाल आरोहण,ट्रेकिङ तथा हिउँमा खेलिने स्की खेल प्रवर्द्धन गर्न **Destination राउचुलीको** अवधारणा बनाई तादीको सबै वडाबाट पुग्न सकिने गरी राउचुली सम्म मोटर बाटो निर्माण शुरु गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका पर्यटकिय संभावनाका क्षेत्रहरूमा पर्यटकिय पुर्वाधारहरू निर्माण गरी आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटक भित्र्याउन प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालनको साथै बाघमारा,घले गाँउपाखा र बच्छलादेवी मन्दिर परिसरलाई पर्यटकीय स्थलका रूपमा विकास गरिनेछ ।
- स्थानीय संस्कृति एवं रितीरिवाजको प्रवर्द्धन सहित बाघमारा, काउले भँगेरी ,चिलाउने गाउँ, काल्चे ,उर्लेनीमा होमस्टे कार्यक्रम संचालन गर्न प्रोत्साहन एवं पहल गरिनेछ ।
- **राउचुली गोसाईकुण्ड केवलकार** अवधारणालाई मुर्त रूप दिन दातृ निकाय,संघ,प्रदेश सरकार तथा विभिन्न संघ/संस्था तथा कम्पनीहरूसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।

(क४) सहकारी, बैंक तथा वित्तीय सेवा

- सहकारी संस्थाहरूको दर्ता तथा नविकरणका लागि आवश्यक कानून बनाई लागू गरिनेछ । साथै यस क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धनका लागि सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास र व्यवसायीकरणमा जोड दिईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्रहरूसँग सहकार्य गरी उत्पादनमूलक कार्यक्रममा लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्नुका साथै सहकारीहरूबीच एक आपसमा गाभ्न प्रोत्सहान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका सबै विषयगत सहकारी संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरी लक्षित वर्गका लागि सीप विकास तथा उद्यमशीलता विकास सम्बन्धी तालिमहरू संचालन गरी गरिवी र बेरोजगारी दर घटाउने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।

- सहकारीहरुको कुल बचतको निश्चित प्रतिशत रकम कृषिजन्य कार्यमा लगानी गर्ने नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालित वित्तीय संस्थाहरुलाई विपन्न र पिछडिएको समुदायमा परिचालन गर्न प्रोत्साहन गर्नुका साथै बैकिङ क्षेत्रको लगानी कृषि क्षेत्रमा बृद्धि गर्न पहल गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र बैंक तथा वित्तीय संस्था स्थापना तथा विस्तारका लागि पहल गरिनेछ ।

(क५) श्रम तथा रोजगारी

- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई सीपयुक्त दक्ष जनशक्ति, रोजगारीको क्षेत्र र रोजगार सम्बन्धी अन्य कार्यक्रमहरु संग आवद्ध गरी उत्पादन मूलक रोजगारी सिर्जना गर्ने अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सूचीकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्न पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना संचालन गरी श्रममुलक अयोजना माफर्त समुदायको विकास संगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभुत गराइनेछ ।
- दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरि आन्तरिक रोजगारिको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक सीपमुलक तालिमको पहिचान गरि संघ तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- श्रमलाई प्राथमिकता दिदै सार्वजनिक पुर्वाधार निर्माण, कृषि, व्यवसायिक उद्योग, वित्तीय क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापनमा थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- पालिका स्तरीय आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्दा रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई पहिलो प्राथमिकता दिई काममा लगाइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले निर्माण सामाग्रीहरुको व्यवस्था गरी साभेदारी स्वरूप अगाडी बढाइनेछ ।
- रोजगार कार्यक्रम तथा उद्यमशिलता प्रवर्द्धनको लागि प्रस्तावको आधारमा सहयोग उपलब्ध गराईने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरुको सीपलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्थानीयस्तरमा उक्त सीपको सदुपयोग गर्दै निजहरुले पशुपालन, कुखुरा पालन, बंगुर पालन र तरकारी खेती जस्ता व्यवसाय संचालन गर्न चाहेमा विकास साभेदारहरुसंगको सहकार्यमा आवश्यक प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई न्यूनतम रोजगारी उपलब्ध गराउदै लगिनेछ । साथै उक्त कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन

गाउपालिकाको समेत लागत सहभागिता हुने गरी अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(क६) बाह्य क्षेत्र

- अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, नियोग तथा स्वदेशी लगानीकर्ताले गाउँ क्षेत्रमा विशेष लगानी तथा विकास आयोजना सञ्चालन गर्न चाहेमा त्यस्ता संस्थालाई स्वागत गर्दै लगानीमैत्री वातावरण सृजना गरिनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास :-

(ख१) शिक्षा

- शिक्षा विकासको आधार भएको हुनाले विद्यालय सुधार योजनाका तथा गाउँ शिक्षा योजना बनाई पालिकास्तरीय शैक्षिक केन्द्र बनाउन आवश्यक कार्यहरू प्रारम्भ गरिनेछ ।
- कानुनी तथा नितिगत व्यवस्था गरी आवश्यकताका आधारमा पालिका भित्रका विद्यालय गाभ्ने, शिक्षक दरवन्दी मिलान गरिनेछ ।
- पालिका भित्रका प्राकृतिक,सामाजिक र साँस्कृतिक विषय समेटनुका साथै विभिन्न जात जाति भाषा भाषिको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न आधारभुत तह देखि नै स्थानिय पाठ्यक्रम तयार गरी आगामी शैक्षिक वर्ष देखि सबै विद्यालयहरूमा लागु गरिनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि शिक्षकहरूको पेशागत क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि विषयगत शिक्षक तालिम,बालविकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीलाई पेशाप्रति दक्ष र जवाफदेही बनाईनेछ साथै शिक्षक दरवन्दी कम भएका तथा विद्यार्थी सख्या बढी भएका विद्यालयहरूलाई शिक्षक व्यवस्थापन अनुदान दिने व्यवस्था विशेष जोड दिईनेछ ।
- शिक्षालयहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिनुका साथै सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्राविधिक विषयमा उच्च शिक्षा हासिल गर्ने गरीव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूका लागि आवश्यक नितिगत व्यवस्था गरी छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ साथै उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरूको संरक्षण , संवर्द्धन गरिनेछ ।
- संस्थागत विद्यालयहरूको संचालन तथा व्यवस्थापनमा प्रभावकारीता अभिवृद्धि गरिनुका साथै नियमन र व्यवस्थापन गर्न सरोकारवाला पक्षसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई विद्यालय शिक्षाको मुल आधारको रूपमा थप विकसित र स्तरउन्नति गरिनेछ ।

- सामुदायिक विद्यालयका ५५ वर्ष माथिका शिक्षकहरूलाई अनिवार्य अवकाश हुन चाहेमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत उत्पीडित, असहाय, सिमान्तकृत, अभिभावक विहिन, आर्थिक अवस्था कमजोर भएका अल्पसंख्यक तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई दिइने छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न एक जना सम्पर्क शिक्षक तोक्ने साथै निजी क्षेत्र, स्थानीय गैसस तथा अन्य निकायसाग समन्वय गरी व्यवस्थापनमा देखिएका समस्यालाई क्रमशः सुधार गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
- शिक्षा ऐन तथा नियमावली तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- दिवा खाजाको खाद्य सामग्री खरिद व्यवस्थापनको लागि विद्यालय र स्थानीय कृषि सहकारी ,आमा समुह वा कृषक समुह विच सम्झौता गराई स्थानिय किसानहरूको उत्पादन खरिद तथा प्रयोगमा जोड दिइनेछ । दिवा खाजा कार्यक्रममा आवद्ध कृषि सहकारी वा कृषक समुहलाई पालिकाबाट दिइने अनुदान कार्यक्रम हरूमा विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- विद्यार्थी उतिर्ण प्रतिशतको आधारमा विद्यालयलाई अनुदानको व्यवस्थाको सुरुवात गरिनेछ।
- पालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अनिवार्य अङ्ग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन हुने व्यवस्था मिलाईने छ ।

ख(१.१)युवा तथा खेलकुद

- युवाको क्षमता ,ज्ञान र सिपलाई सामाजिक विकास जातिय तथा लैंगिक विभेदका साथै अनैतिक कार्यको न्यूनिकरणका लागि नेपाल प्रहरी,शसस्त्र प्रहरी र विभिन्न गैर सरकारी तथा सरोकारवाला पक्षहरूको आपसी समन्वय र सहकार्यमा युवा परिचालन गरिनेछ ।
- युवाहरूलाई लक्षित गरि खेलकुदलाई जिवनको अभिन्न अंगको रूपमा लिनु पर्ने सन्देशलाई साकार गर्न गाउपालिका क्षेत्र भित्रका युवा/विद्यार्थीहरूलाई खेलकुदको क्षेत्रमा कृयाशिल गराउन अध्यक्ष/उपाध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता अर्न्तगत विविध विधाका खेलकुद कार्यक्रमहरू आयोजना गरिनेछ ।
- व्यक्तिको शारिरीक, मानसिक, सामाजिक तथा संवेगात्मक पक्षको सन्तुलित विकासमा खेलकुदको महत्वपूर्ण भूमिका रहने भएकोले खेलकुद पूर्वाधारको विकास, विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना, खेलाडीहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगितामा पदक प्राप्त गर्ने खेलाडीलाई प्रोत्साहन कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापनमा यूवाको महत्त्वपूर्ण भुमिका हुने भएकाले प्रत्येक वडाबाट यूवा छुनौट गरि विपद व्यवस्थापन तालीम दिलाई आवश्यकताको आधारमा परिचालन गरिने छ ।

(ख२) जनस्वास्थ्य

- विश्वव्यापी समस्याको रूपमा रहेका नसेर्ने रोग क्यान्सर, मधुमेह, उच्चरक्तचाप लगाएतका रोगहरुको रोकथाम तथा उपचारमा विशेष ध्यान दिई यसका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन, सम्भावित जोखिम वा लक्षण देखिएका व्यक्तिहरुको परीक्षण कार्यहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- महामारी तथा अन्य जोखिमपूर्ण सरुवा रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि **Rapid Response Team** गठन गरिने साथै आपतकालिन सेवा विस्तार गरि रोगको निदान तथा उपचारको आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- एम्बुलेन्स सेवालाई विस्तार गरि व्यवस्थित ढङ्गले संचालनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारबाट निःशुल्क प्रदान गरिने औषधीहरु सबै गाउँबासीहरुको पुहँचमा पुऱ्याइनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकी अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक लगायत कार्यक्रमलाई विस्तार तथा नियमित बनाइनेछ ।
- विपन्न वर्गका गर्भवती महिलाहरुलाई पोषण कार्यक्रम संचालन निरन्तरता दिइनेछ । सुत्केरी पोषण कार्यक्रमलाई अभ् प्रभावकारी बनाई बजेटको व्यवस्था सहित कार्यान्वयन गरिने छ ।
- खरानीटार अस्पताल तथा प्रसुति सेवा केन्द्रमा वच्चा जन्माउने सुत्केरीको लागि निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनुका साथै निजहरुलाई विगत देखि दिईदै आएको प्रोत्साहन भत्ताको अतिरिक्त गाउँपालिकाबाट थप दुई हजार प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- खरानीटार अस्पताललाई सुविधायुक्त अस्पतालको रूपमा विकास गर्न यसको मर्मत सुधार र नयाँ भवन निर्माणको लागि संघ, प्रदेश सरकार संग आवश्यक बजेट व्यवस्था गराई अस्पतालको सेवा विस्तार गर्न पहल गरिनेछ ।
- अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी अस्पताल, स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय गरी घुम्ती स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गरिनेछ ।
- विपन्न वर्गका नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग गर्नका लागि स्थापना गरिएको औषधी उपचार कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आगामी आ.व. देखि रालुका देवि स्वास्थ्य चौकी र उर्लेनी स्वास्थ्य चौकीमा आवश्यक जनशक्ति र उपकरण सहित बर्थिङ सेन्टर सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप मासिक भत्ता दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- प्रत्येक वडामा ५ वर्ष मुनिका सम्पूर्ण बालबालिकाहरुको कम्तिमा ६६ महिनामा पाखुराको नाप लिई पोषण अवस्थाको पहिचान गर्ने र कडा सिघ्र कुपोषित बालबालिकाहरु लाई थप उपचारमा सहयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
- आर्युर्वेद स्वास्थ्य उपचार पद्धतीलाई प्रोत्साहित गर्दै घरेलु तहमा नै सामान्य प्राथमिक उपचारको लागि सक्षम गराइनेछ । साथै तादी चिलाउने गाँउ, काल्चे र उर्लेनीमा घुम्ती आर्युर्वेद शिवीर संचालन गरिनेछ ।
- आर्युर्वेद सेबालाई प्रत्येक वडामा विस्तार गरि गाउँ घर क्लिनिक कार्यक्रम थप विस्तार तथा व्यवस्थित गरि सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- विश्वमा प्रत्येक वर्ष नर्सने रोगबाट अत्याधिक मानिसको मृत्यु भईरहेको सन्दर्भमा सो लाई न्युनिकरण गर्न आर्युर्वेदिक जिवन शैलि, योग / ध्यान सम्बन्धि जनचेतना मुलक कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाई संचालन गरिनेछ ।
- स्थानिय रुपमा पाईने जडिबुटिहरुको पहिचान गरि सो को उत्पादन, संरक्षण, सम्बर्धन, बजारीकरण गर्न प्रोत्साहन गर्नुको साथै औषधिजन्य गुणको बारेमा स्थानिय समुदायमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(ख३) खानेपानी तथा सरसफाई

- “धारा छानीछानी, स्वच्छ पिउने पानी” लाई सफलीभूत पार्न गाउँपालिकाका सबै बस्ती र समुदायमा एक घर एक धाराको नीति अनुरूप स्वच्छ र सफा पिउने पानी उपलब्ध गराईने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका व्यक्तिगत वा सार्वजनिक जग्गामा रहेका पानी मूलको विषयमा कुनै विवाद सिर्जना गर्न नपाईने निति लिइने छ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई गुरुयोजना अनुरूप खानेपानीका योजनाहरु संचालन गरिनेछ साथै विकास साभेदारहरुसंगको साभेदारीमा थप नयाँ खानेपानी योजनाहरु संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- आवश्यक कानून बनाई हालसम्म दर्ता नभई संचालनमा रहेका तथा नयाँ खानेपानीका मुहान दर्ता गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
- खानेपानीका उपभोक्ता समितिहरुलाई गुणस्तरीय र नियमित सेवा प्रवाहप्रति जिम्मेवारी बनाउँदै वातावरण तथा सरसफाई प्रति पनि उत्तिकै उत्तरदायि बनाउने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालित क्रमागत खानेपानीका योजनाहरुलाई यथाशिघ्र सम्पन्न गरिदै लगिनेछ ।

- सम्भावित प्राकृतिक प्रकोपलाई मध्यनजर राख्दै ठुला प्रकृतिका खानेपानी योजनाहरूको प्रमुख संरचनाको विमा गर्न उपभोक्ता समितिहरूलाई प्रोत्साहन एवं सहजिकरण गरिनेछ ।
- यसै वर्ष तादीको सम्पूर्ण वडाहरूमा खानेपानी सेवा पूर्याउन एकिकृत तादी खानेपानि आयोजना (संघ मार्फत) लाई आवश्यक सहकार्य गरी अगाडी बढाइने छ साथै गाउँपालिका केन्द्र खरानीटारमा खानेपानी समस्याको समाधान गर्न यसै वर्ष देखि पहल गरिने छ ।
- **तादी को पानी तादीकै लगानी** भन्ने नाराका साथ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका पानीको श्रोतहरूबाट व्यावसायिक रूपमा उत्पादन गरि उपयोग गर्ने निती लिइनेछ ।

(ख६) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

- **“हाम्रो पालिका ,स्वस्थ र खुसी बालवालिका”** भन्ने नाराका साथ गाउँपालिका भित्रका बाबु आमा विहिन टुहुरा बालवालिकाहरूलाई आवास सहित पालनपोषण ,स्वास्थ्य, शिक्षा र संरक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- जातीय विभेद तथा छुवाछुत सम्बन्धी सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक कुरीति र अभ्यास हटाउने अभियान वडा कार्यालयहरू मार्फत शुरुवात गरिनेछ साथै बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो प्रथा, बोक्सी, छुवाछुत प्रथा, घरेलु हिंसा उन्मुलनका लागि अभियान तथा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- लैङ्गिक हिंसा, घरेलु हिंसा, मानव बेचबिखन लगायतका सबै किसिमका हिंसाहरूको अन्त्यको लागि विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- महिलाहरूको स्वास्थ्य संवेदनशीलतालाई मध्यनजर गर्दै **“महिला संग उपाध्यक्ष”** कार्यक्रम मार्फत महिला प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विकास साभेदारहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा दलित, जनजाति तथा आदिवासीहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन आयआर्जन र सीप विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र पारदर्शी ढङ्गले संचालन तथा अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- तादि गाउँपालिकाको सबै वडामा जेष्ठ नागरीक परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैकिङ प्रणाली मार्फत गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ साथै बैक सम्म आउन समस्या परेका लाभग्राहीहरूलाई सहज रूपमा भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था लाई गाउँपालिका र बैक व्यवस्थापन बीच आवश्यक छलफल गरी सहजीकरण गरिने छ ।

- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिँदै लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्य योजना क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- लैंगिकमैत्री, अपांगमैत्री, बालमैत्री स्थानीय तह प्रोत्साहन हुने खालका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका हिंसामा परेकाहरूलाई पुर्नस्थापना गर्न आवश्यक नीति लिइनेछ ।
- अपाङ्ग परिचयपत्र नविकरण तथा वितरणको साथै प्रत्येक वडा शिविर संचालन गरि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- विभिन्न कारणवश एकल जीवन विताई रहेका महिला दिदिबहिनीहरूका लागि जिवन निर्वाह कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- उपाध्यक्ष संग महिला खेलकुद कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- भूमि तथा समस्या समाधान आयोगको समन्वयमा गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका भूमिहीन दलित,भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको व्यवस्थित बसोबासको लागि जग्गा धनीपूर्जा सहित आवश्यक बसोबासको व्यवस्था मिलाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

(ख७) न्यायिक कार्य सम्बन्धी

- विवादको निरुपण गर्दा सम्भव भए सम्म मेलमिलापलाई प्राथमिकता दिइ दुवै पक्षको सहमतीमा मिलापत्र गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विवादको सम्बन्धमा न्यायकर्ता सदस्यहरूको कुनै पनि प्रकारको स्वार्थ रहेमा त्यस्तो व्यक्तिले विवादको कार्वाही किनारा लगाउन पाउने छैन ।
- न्यायिक समितिले मुद्दा तथा विवादको सुनुवाइको क्रममा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विज्ञ र सरोकारवालाहरूको साहयता लिईनेछ । न्यायिक समितीलाई थप प्रभावकारी बनाउन दक्ष कानुनी सहजकर्ताहरूको परामर्श लिई न्यायिक समितीलाई अगाडी बढाईने छ ।
- वडास्तरमा रहेका मेलमिलाप केन्द्रहरूलाई क्रियाशील बनाइनेछ साथै मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ ।
- न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रबाट भएको निर्णयको लगत व्यवस्थित र सुरक्षित रूपमा अभिलेख राख्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

(ग) पुर्वाधार विकास :-

(ग१) स्थानीय सडक, पुल तथा भोलुङ्गे पुल

- ग्रामिण सडकहरुको स्तरोन्नती गर्दा अनिवार्य रूपमा नाली निर्माण र आवश्यकता अनुसार प्राविधिक संरचना निर्माण गर्नु पर्ने नीतिलाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिई पहिरो जाने संभावित स्थानमा इन्जिनियरिङ्ग प्रविधिबाट रोकथाम गरिनेछ ।
- सडकहरुको बर्गिकरण र स्तरीकरण गर्न थप “गाउँपालिका यातायात गुरुयोजना” तर्जुमा गर्न पहल गरिनेछ । गाउँपालिकाको अधिकांस नागरिकको प्रत्येक सरोकारमा रहने खरानीटार अस्पताल प्रवेश हुने दुवै तर्फको सडक ,वडा नं २ र ४ को वडा कार्यालय सम्म,वडा नं ५ र ६ को जिरो किलो देखी डाडाको पाटो सम्म ,वडा नं ३ को डाडाँगाउँ सम्मको सडक आगामि दुई वर्ष भित्र कालो पत्रे तथा पक्की ढलान गर्दै सम्पन्न गर्ने कार्य अगाडी बढाइने छ ।
- ग्रामिण सडकहरुको स्तर निर्धारण तथा मापदण्ड तयार गरी सबै सडकहरुको लगतकट्टा गर्न पहल गरिनेछ ।
- वर्षेनी गरिने पटके मर्मत गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै दीगो मर्मत सम्भारको नीति अबलम्बन गरिने छ, जसमा उपभोक्ता समितिहरुलाई पनि उत्तिकै जिम्मेवार बनाइनेछ ।
- आन्तरीक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई गोसाईकुण्ड क्षेत्र सजिलो संग आवतजावत गर्न “**Destination राउचुली**” अवधारणाका साथ काठमाडौं देखि तादीको सबै वडाबाट पुग्न सकिने गरी आगामी वर्ष देखि सो रुट अन्तरगतको ट्र्याक विस्तार कार्यलाई अगाडि बढाइने छ ।
- सडक बाटो सम्बन्धि भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माण गर्दा सडक विभागले तोकिएको मापदण्ड बमोजिम कार्यान्वयनमा गरिनेछ ।
- आवास तथा भवन सम्बन्धि भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माण गर्दा भवन विभागले तोकिएको मापदण्ड बमोजिम कार्यान्वयनमा गरिनेछ ।
- आगामी आ.व. २०८०।०८१ सम्म सम्पन्न हुने गरि भोलुङ्गे पुल तथा कल्भर्ट निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने नीति लिइनेछ ।
- उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायी मार्फत निर्माण गरिने भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण कार्यमा अनावश्यक ढिला सुस्ती गर्ने, गुणस्तरहीन काम गर्ने उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायीलाई दण्डित गरिने, कालोसुचिमा राख्ने, भविष्यमा कुनै यस्तो कार्य गर्न अयोग्य ठहराउन सक्ने, जमानत जफत गर्ने जस्ता कार्यहरु मार्फत नियमन गरिनेछ ।

- गाउँपालिकास्तरीय ठूला प्रकृतिका विकासका पूर्वाधारहरूको कार्यान्वयनका लागि केन्द्रिय र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरी अग्रसरता लिइनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका योजनाहरूमा न्यूनतम १० प्रतिशत जनसहभागिता अनिवार्य जुटाउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- तोकिएको जनसहभागितामा नजुटाउने उपभोक्ताहरूको योजनाको अन्तिम भुक्तानी गर्दा लागत सहभागिता वापतको रकम कट्टा गरी मात्र भुक्तानी गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पूर्वाधार आयोजनाहरूको लागत इष्टिमेट तयारी, अनुगमन तथा परीक्षणमा सहजता ल्याउन न्यूनतम आवश्यक पर्ने इन्जिनियरिङ्ग सामग्रीहरू खरीद गरिनेछ ।
- आगामी आ.व.मा विकास निर्माणमा गुणस्तर कायम गर्न गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना गरिनेछ ।
- ग्रामिण गोरेटो बाटोहरूलाई स्तरोन्नति गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ५ र ६ वडा कार्यालय भवन निर्माणको को लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थाको लागि समन्वय गरिनेछ ।

(गर) सिंचाई

- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको सिंचाई कुलोहरूको मर्मत संभार गरी बाह्रै महिना सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाका कृषि योग्य भूमीमा सिंचाइको लागि श्रोतको खोजी गर्दै नहर, कूलोवाट सिञ्चाई हुन नसक्ने स्थानमा लिफ्ट सिञ्चाई, पलाष्टिक पोखरी, ड्याम जस्ता कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिई क्रमिक रूपमा सिञ्चाई सुविधा पुऱ्याइनेछ ।
- सम्भावित नयाँ सिंचाई आयोजनाहरू निर्माण गरी थप जग्गामा सिंचाई सुविधा पुऱ्याई कृषि उत्पादनमा बृद्धि गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कृषि क्षेत्रको विकासको लागि कृषि योग्य जमिनमा उपलब्धताका आधारमा साना सिंचाइ र थोपा सिंचाइको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- निमार्णधिन सिंचाई आयोजनाहरूलाई सम्पन्न गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्ने नीति लिइनेछ ।

(ग३) भवन तथा शहरी विकास

- गाउँपालिका क्षेत्रमा नयाँ घर निर्माण गर्दा नक्सापास सहित भवन निर्माण सम्बन्धी नक्सापास मापदण्ड २०७८ लाई पूर्ण रूपमा पालना गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ ।
- गाउँपालिका घोषणा हुनु अघि बनेका घरहरूलाई समेत गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको मापदण्डमा नक्सापास गरी अभिलेखीकरण गर्न नयाँ घर निर्माणमा लाग्ने सरह शुल्क लिएर मात्र नियमित गरिनेछ ।
- भवन निर्माण सम्पन्नताको प्रमाणपत्र दिदाँ सार्वजनिक स्थलमा रहेको निर्माण सामाग्रीहरू हटाएपछि मात्र प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण वा विकास गरिने भौतिक पूर्वाधारहरू महिला मैत्री, नागरिक मैत्री, अपाङ्गमैत्री तथा वातावरण मैत्री र बालमैत्री बनाइनेछ ।

(ग४) उर्जा

- गाउँपालिका क्षेत्रका सार्वजनिक चोक तथा धार्मिक स्थलहरूमा सौर्य बत्ति जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । खरानीटार अस्पताल प्रवेश हुने दुवै तर्फ सौर्य/सेन्सर बत्ती जडान यसै वर्ष व्यवस्था गरिने छ ।
- बैकल्पिक उर्जाको रूपमा सुधारिएको चुल्हो तथा बायोग्यासको प्रवर्द्धन गरी धुवाँरहीत भान्साघर अभियान चलाइनेछ ।

(ग५) सञ्चार

- गाउँपालिकाका सबै वडाहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउन वडा कार्यालयहरूमा आवश्यक सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सो सम्बन्धी दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापनमा जोड दिइने छ ।
- नेपाल टेलिकम तथा अन्य सेवा प्रदायक संस्थाहरूसंग समन्वय तथा सहकार्य गरी गुणस्तरीय र भरपर्दो मोबाइल तथा इन्टरनेट सेवाको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

(घ) वातावरण तथा विपद ब्यवस्थापन :-

(घ१) वन तथा भू - संरक्षण

- भिरालो भुवनोटका कारण हुनसक्ने बाढि पहिरो, भुक्षय जस्ता प्रकृतिक प्रकोपको जोखिमलाई न्युन गर्न दिगो भु-संरक्षण नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- डढेलो लगायत वन विनासप्रति नागरिकलाई सचेत गराई वन संरक्षणमा सबैलाई सहभागिता गराइनेछ ।

- लाडटाड राष्ट्रिय निकुञ्ज ,मध्यवर्ती क्षेत्र संग समन्वय गरी सो क्षेत्र संग जोडिएका नागरीकहरुको वाली संरक्षण गर्न आवश्यक तार जाली र घेरावार निर्माणलाई विस्तार गरिने छ ।
- संघिय र प्रदेश सरकार संग आवश्यक समन्वय गरी वडा नं ४ र २ मा अवस्थित बसेरी पाखो तथा महभीर क्षेत्रमा बृहत वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।वृक्षारोपण गर्दा वन्यजन्तु पृय फलफुल तथा बोट विरुवा लगाईनेछ ।
- पहिरो गएको स्थान तथा पहिरोको जोखिम रहेको स्थानमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी क्षति न्यूनिकरण गर्ने उपाय अवलम्बन गरिनेछ ।
- वातावरणीय परीक्षण मूल्यांकन र त्यसका सिफारिशलाई अनिवार्य कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्भावित प्राकृतिक प्रकोपहरुको जोखिम नक्सांकन गरी सोही बमोजिम उत्थानशील विकासमा जोड दिइनेछ ।
- खोला खोल्साको किनार लगायत जोखिम क्षेत्रमा बाँस, निगालो,अम्रिसो खेती तथा बायोइञ्जिनियरिड तथा किफायती एवम् प्रभावकारी उपायमा जोड दिइनेछ ।
- सडक क्षेत्र, सार्वजनिक स्थल, नदी किनार, वनक्षेत्र लगायत निजी क्षेत्रमा समेत वृक्षारोपण गरि हरियाली प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भएर वहाव हुने तादी, दोर्खु, घट्टे खोला र अन्य खहरे खोला खोल्सीमा सघन रूपमा नदि नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(घ२) वातावरण संरक्षण र जलवायु परिवर्तन

- “सफा र सुन्दर तादी : स्वच्छ र हरियाली” भन्ने नारासहित वातावरण संरक्षणका विविध कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- सामुदायीक वन र मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण र डेढेलो रोकथामका लागि जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईनेछ ।
- जलधार तथा सिमछार क्षेत्र संरक्षण गर्ने नीति लिईनेछ ।
- यसै वर्ष देखि गाउँपालिकाको विभिन्न स्थानहरुमा वर्षेपानी संकलन हुने पोखरी र आहालहरु निर्माण गरिने छ ।
- जनचेतना अभिवृद्धि गरी प्लाष्टिक र प्लाष्टिकजन्य पदार्थ जथाभावी फाल्ने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ ।

- टोलस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूलाई परिचालन गरी समुदाय र टोल सरसफाइका काम नियमित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- तादी गाउँपालिकाका हरेक योजना तथा कार्यक्रमहरूमा वातावरण तथा पर्यावरण र जलवायुमैत्री पूर्वाधार विकासमा जोडिदिइनेछ ।
- जलवायु परिवर्तनको प्रभावबाट पर्ने असरहरूबाट बच्ने उपायका सम्बन्धमा विकास साभेदारहरूसँगको सहकार्यमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम आयोजना गर्न पहल गरिनेछ ।
- **“प्रदुषण गर्नेले तिर्नु पर्छ”** भन्ने सिद्धान्त अनुरूप जवाफदेहि बनाई प्रदुषण गर्ने व्यक्ति तथा उद्योग वा व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याइनेछ ।

(घ३) फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन

- वातावरण स्वच्छताका लागि सामुदायिक वन, वनजन्य सम्पदा र जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- **“बाटो टोल घर ,सफा सुघर ”** भन्ने सिद्धान्त अनुरूप सार्वजनिकस्थल, पानी पँधेरा, सडक किनारा, नदी क्षेत्र तथा वनजंगल क्षेत्रमा फोहर फाल्न निषेध गरिएको छ । जथाभावी फोहरमैला गरेमा कानून वमोजिम कारवाही गरिनेछ ।
- बजार क्षेत्रहरूको फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि स्थानीय क्लबहरू तथा अन्य क्षेत्र संग समन्वय गरी प्लास्टीकजन्य र अन्य नकुहिने फोहोरको व्यवस्थापन गर्न स्थान पहिचान गरी कार्यान्वयन अगाडी बढाइने छ । फोहोर संकलन हुने आवास तथा अन्य क्षेत्रबाट आवश्यक शुल्क लिई नकुहिने फोहर मात्र संकलन गरिनेछ ।

(घ४) विपद् व्यवस्थापन

- विपद्को पहिचान गर्न र त्यसको क्षतिको न्यूनिकरण गर्नको लागि क्षेत्रगत रणनीति अवलम्बन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनलाई स्थानीय सरकारको मुख्य जिम्मेवारीको रूपमा लिई स्थापना गरिएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी काम गर्न विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा काम गर्ने विकास साभेदार संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- वस्तीस्तरमा विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदलहरू गठन गरिनेछ, साथै संभावित विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि गाउँपालिकाका सबै वडमा प्राकृतिक प्रकोप जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- गाउँपालिकास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रतिनिधिलाई गाउँ, वडा तथा वस्तीस्तरीय कार्यक्रमहरूमा अनिवार्य रूपमा सहभागी गराई विपद् व्यवस्थापनलाई मूल प्रवाहीकरण गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- विपद्बाट हुनसक्ने क्षतिको तत्काल उदार, राहात र पूनर्स्थापनाका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री र श्रोतको परिचालन गरिनेछ ।
- विकास साभेदार निकायहरूसँगको सहकार्यमा विपद् न्यूनिकरण तथा विपद् व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गर्न पहल गरिनेछ ।

(घ५) प्राकृतिक श्रोतहरूको संरक्षण र व्यवस्थापन

- विकास साभेदारहरूसँगको सहकार्यमा गाउँपालिकाको भूगोल नक्सा (Physical map) प्रकाशन गरी संभाव्य प्राकृतिक श्रोत र साधन, खानी तथा खनिज, जंगल, वन्यजन्तुको नक्सांकन गर्न पहल गरिनेछ ।
- पानीको श्रोत, मुहान, पोखरी, तलाउ, ऐतिहासिक, संस्कृतिक तथा धार्मिक सम्पदा एवं जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- वन पैदावार, ढुंगा, बालुवाको चोरी निकासीलाई नियन्त्रण गरी करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- सिमसारको उचित संरक्षण, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

(ङ१) संगठन तथा क्षमता विकास र सामान्य सेवा

- “स्थानीय सरकार : जनताको नजिकको सरकार” लाई यथार्थतामा रूपान्तरण गर्न गाउँपालिका बाट प्रदान गरिने सेवालालाई छिटो, छरितो तथा प्रविधि मैत्री बनाईनेछ ।
- आगामि आ.व.को शुरु देखिनै गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन(O&M Survey) तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी गाउँपालिकाको प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन गर्ने परीपाटीको विकास गरी पूर्ण जिम्मेवार बहन गर्ने कर्मचारीको उचित मूल्याङ्क गरी पुरस्कृत र नगर्ने कर्मचारीलाई कारवाही गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ ।

- कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिम तथा भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अध्यक्ष र प्र.प्र.अ. तथा अन्य शाखा विच कार्य सम्पादन संभौता तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- भ्रष्टाचार, अनियमिता तथा ढिलासुस्ती प्रति शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरी संविधान प्रदत्त सूचनाको हक सम्बन्धी कानूनको पूर्ण सम्मान र पालना गर्दै सार्वजनिक पहुँचको अवधारणामा प्रशासन सञ्चालन गरिनेछ ।
- विकास कार्यमा समुदायको सहभागिता बृद्धि गर्न, वडास्तरका आयोजना संचालन गर्न र संचालित आयोजना संचालन प्रक्रिया तथा गुणस्तरमा समुदायको निगरानी बढाउन वडा भित्रका प्रत्येक टोलमा टोल सुधार समिति गठन गरी परिचालन गरिनेछ ।
- आफ्नो स्वामित्वमा रहेको, अन्य सरकारी र सार्वजनिक सम्पत्ती (जग्गा, भवन तथा अन्य भौतिक संरचना) को अभिलेख तयार गरी संरक्षण र सार्वजनिक हित तथा आयस्रोतको लागि व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्थानीय सरकारको क्षमता विकास लेखाजोखा पश्चात तयार गरिएको कार्य योजना पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- क्षमता अभिवृद्धि कार्य योजना(CD Plan) कार्यान्वयनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(ड२) श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन

- कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी ऐन, नियम तथा कार्यविधिबारे जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र करदारताको क्षमता विकास गरिनेछ ।
- स्थानीय आन्तरिक राजस्व परिचालनको संभाव्यता अध्ययन, विश्लेषण, तथा नियमित छलफल गरिनेछ साथै करका दरहरूलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गर्दै करको दायरा बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- प्राकृतिक स्रोत तथा नदीजन्य पदार्थहरू ढुंगा, गिट्टी, बालुवा आदीको सार्वजनिक बोलपत्रको माध्यमबाट संकलन र विक्री वितरण व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- करको दायरामा नआएका क्षेत्रहरूलाई करको दायरामा ल्याइनेछ । यसको लागि आगामी आर्थिक वर्षमा नै आन्तरीक राजश्व अभिवृद्धि सुभाव तथा कार्यदल बनाई कार्य गरिनेछ ।
- घर बाहल करलाई आन्तरिक श्रोतको अभिन्न अंगको रुपमा विकसित गरि बजारक्षेत्र भित्रको व्यवसायिक प्रयोजनको लागि घर भाडामा लगाइएको घरको कोठाको न्यूनतम घरभाडा कायम गरि तोकिएको दरमा बहाल कर लिइनेछ ।

- गाउँपालिकामा आवधिक रूपमा सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदाता तथा बढी कर संकलन गर्ने वडालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- गाउँवासीको आर्थिक अवस्था सुदृढ गर्न कृषि सम्बन्धी साप्ताहिक हाट बजारको व्यवस्था गरी कृषि उपज विक्री वितरण गर्ने प्रवन्ध मिलाईने छ । सो बजारमा विक्री हुने सबै प्रकारका कृषि उत्पादनलाई राजश्व सहूलियत प्रदान गरिनेछ ।
- आगामी आ.व.मा यस गाउँपालिका भित्र गरिने विकास निर्माण कार्य गर्दा जिल्ला दररेट र स्थानिय दररेट निर्धारण भएमा त्यसलाई आधार मानि विकास निर्माणका कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- नदीजन्य तथा खानीजन्य स्रोतहरुको प्रारम्भिक वतावरणिय परिक्षण प्रतिवेदन(IEE) को आधारमा नदीजन्य पदार्थको संकलन,उत्खनन तथा ओसारपसार गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

(ड३) शान्ति सुरक्षा

- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको सुरक्षा व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाउन ईलाका प्रहरी कार्यालय संग समन्वयगरी सुरक्षा गस्ति बढाइनेछ साथै गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा अस्थायी प्रहरी पोष्ट स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्रको सार्वजनिक आवगमन सुव्यवस्थित गर्न र विभिन्न चाडपर्व, मेला, महोत्सव, प्रदर्शनी इत्यादिको व्यवस्थापन सुरक्षा निकायसँगको समन्वय गरिनेछ ।
- सबै प्रकारका लागू औषध तथा दुर्व्यासनी र मादक पदार्थ सेवनलाई निरुत्साहित गर्न सचेतना कार्यक्रम गरिनेछ ।
- शैक्षिक संघसंस्था तथा ऐतिहासिक, धार्मिक स्थलहरुको १०० मिटर आसपासमा मादक पदार्थ तथा सूतिजन्य पदार्थहरुको विक्री वितरण र सेवनमा पूर्णतः रोक लगाइनेछ ।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय,जिल्ला प्रहरी कार्यालय र ईलाका प्रहरी कार्यालय खरानीटार संग समन्वय गरी समुदाय प्रहरी साभेदारी कार्यक्रमलाई विस्तार गर्न सहकार्य गरिनेछ ।
- १८ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकालाई धुम्रपान र मध्यपान सेवन गर्न तथा विक्री वितरणमा पूर्णतया निषेध गरिनेछ, र बालबालिकाहरुलाई खैनी सूती मदिरा विक्री वितरण गर्ने व्यापारिहरुलाई दण्डित गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र शसस्त्र प्रहरीको स्थायी पोष्ट स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिएको छ ।

(ड४) सूचना प्रविधि

- “सुशासनको विधि ,सूचना प्रविधि” भन्ने नाराको साथ गाउँपालिकालाई स्मार्ट पालिका बनाउन सूचना केन्द्र स्थापना तथा डिजिटल नागरिक वडापत्र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक प्रणालीको विकास तथा व्यवस्था गरिनेछ ।
- सूचना प्रविधिको माध्यमबाट गाउँपालिकामा सेवाग्राहीको गुनासो लिने र सम्बोधन गर्ने परिपार्टीको विकास गरिनेछ ।
- वडा कार्यालयको सुरक्षार्थ सबै वडामा सिसिटिभी जडान गरी नियमित अनुगमनको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै सबै वडा कार्यालयमा एकीकृत डिजिटल नागरिक वडापत्र, डिजिटल सूचना पाटी तथा जनगुनासो प्रणालीको स्थापना गरिनेछ ।
- गाउँपालिका तथा प्रत्येक वडामा राजस्व सम्बन्धी सफ्टवेयर माध्यमबाट गरिने अभिलेखिकरण (ई-विलिङ्ग) प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरि संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट सार्वजनिक गरिनु पर्ने आवश्यक सूचना तथा जानकारी नियमित रूपमा कार्यालयको वेब साइटमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- सूचनाको हक सम्बन्धी कानून बमोजिम सेवाग्राहीले मागेका विवरणहरु समयमै उपलब्ध गराइनेछ ।
- विकास निर्माण कार्यमा स्वच्छ प्रतिस्पर्धा गराउन ई-विडिड प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाले सम्पादन गर्ने गतिविधिहरुको आवधिक रूपमा गतिविधिहरु संचारका विभिन्न माध्यमद्वारा प्रशारण गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सबै सामुदायिक विद्यालय र स्वास्थ्य चौकीहरुमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा जडान तथा सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ, जसका लागि दुर सञ्चार प्राधिकरणसँग भएको सम्झौता बमोजिम यस सम्बन्धमा ठेक्का सम्झौता भई सम्बन्धित सेवा प्रदायक कम्पनिबाट कार्य प्रारम्भ समेत भइसकेको छ ।
- गाउँपालिका बुलेटिन कार्यक्रम संचालन गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

(ड५) पञ्जिकरण

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ प्रणालि मार्फत भुक्तानि व्यवस्था गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिनुका साथै बैंक सम्म पुग्न नसक्ने अशक्त,अपांग,असाहयहरुको लागि सम्बन्धित बैंक संग समन्वय गरि लाभग्राहिहरुकै वडामा भत्ता बुभिलिनका लागि गाउँपालिकाबाट समेत आवश्यक सहजिकरण गरिनेछ ।

- व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई कम्प्युटरकृत(MIS) प्रणालीमा आवद्ध गरी बैज्ञानिक अभिलेख पद्धतीलाई निरन्तरता दिँदै वडा कार्यालयबाटै यस्तो सुविधा उपलब्ध गराउने तर्फ आवश्यक पूर्वाधार र जनशक्तिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना(जन्म,मृत्यु,विवाह,बसाइसराई ,सम्बन्धविच्छेद) घटेको ३५ दिनभित्रै घटना दर्ता गर्न प्रोत्साहन गर्ने र ३५ दिनभित्र दर्ता गराउन निशुल्क दर्ताको व्यवस्थालाई निरन्तरता तथा सो सम्बन्धमा प्रचार प्रसारका कार्यक्रम तथा शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

(ड६) स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन

- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापनका लागि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, बनाई त्यसलाई कार्यान्वयन र नियमन गरिनेछ ।
- स्वीकृत नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधि सम्बन्धी राजपत्र प्रकाशन, प्रसारण र वितरण गरिनेछ ।
- आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको जनसंख्या भाषा , संस्कृती , प्राकृतिक श्रोत, भौतिक पूर्वाधार, सम्पत्ती, रोजगार, संचार र सुकुम्बासी जस्ता अत्यावश्यक तथ्याङ्कहरूलाई संकलन तथा अध्यावधिक गरी अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराई, विवाह ,सम्बन्ध विच्छेद लगायत व्यक्तिगत घटना तथा विवरणहरूको अनिवार्य रूपमा दर्ता गरी अभिलेखिकरण गर्नुका साथै त्यस्ता तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गरी योजना तर्जुमा र कार्यक्रम निर्माणमा उपयोग गरिनेछ ।

(ड७) सुशासन प्रवर्द्धन

- स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्रका विषयमा ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड आदी तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिकाका काम कारवाहीलाई पारदर्शी बनाईने छ । डिजिटल नागरिक वडापत्र, गुनासो सुन्ने प्रभावकारी संयन्त्रको ब्यवस्था गरी नागरीकलाई सुशासनको अनुभुति दिलाउने गरी कार्य संचालन गराईने छ ।
- गाउँपालिकाबाट प्रदान हुने सेवालाई पारदर्शी, जवाफदेही, नियमित, मितव्ययी बनाईनेछ । यसका लागि जवाफदेहीता विभिन्न औजारहरु सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण, सामाजिक परिक्षण, खर्च सार्वजनिकीकरण, गुनासो व्यवस्थापन, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा र विश्लेषण जस्ता विधि अपनाईनेछ ।

- गाउँपालिका तथा सबै वडा कार्यालयमा सेवाग्राहीले सहज र सरलरूपमा नागरिक बडापत्र देख्ने गरी नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीमैत्री सुशासनको लागि शोधपुछ कक्ष, सहायता कक्ष तोकि सेवालाई प्रवाहकारी बनाइनेछ साथै नियमित रूपमा गुनासो पेटिका खोली प्राप्त गुनासोलाई सम्बोधन गरिनेछ ।
- उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति तथा निर्माण व्यवसायीलाई उचित पुरस्कार दिइने व्यवस्थालाई निरन्तरता गरिनेछ ।

(ड९) समन्वय र सहकार्य

- स्थानीय तहहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच संघीयताको कार्यान्वयन तथा सवलीकरणको सवालमा साभा मञ्चमा छलफल गर्ने वातावरण श्रृजना गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूलाई दीगो विकासका लक्ष्यहरू(SDG Goal)सँग सामाञ्जस्यता मिलाई स्थानीयकरणमा जोड दिइनेछ ।
- अन्तर स्थानीय तहबीचको समन्वय र सहकार्यमा गर्न सकिने साभा हीतका आयोजना संचालन गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा कार्यक्रम स्वीकृत गराएका विकास साभेदारहरूसँग आवश्यक सहकार्य र साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ भने, गाउँपालिकामा समन्वय नगरी यस क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रोक लगाइनेछ ।
- जोखिममा परेका वर्गहरूको आर्थिक अवस्था सुदृढ गर्ने खालका जीविकोपार्जनका गतिविधिहरू जस्तै टनेल खेती, विऊ वितरण, पशु पंक्षी पालन व्यवसाय आदी, घरेलु तथा साना व्यवसायीहरूलाई व्यवसायिक योजना तर्जुमा, उनीहरूलाई बैंकसँगको पहुँचमा पुर्याउने, GIS System को प्रयोग र विस्तार, ऐन कानूनहरू मस्यौदा, विभिन्न कार्ययोजना तयारी लगायत अन्य अध्ययन र अनुसन्धानका कार्यहरू गरिनेछ ।
- समान सोच, उद्देश्य, लक्ष्य राख्ने गाउँपालिकासँग अनुभव आदान प्रदान गर्न भगिनी सम्बन्ध राख्न पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र उच्चमशिलताको प्रबर्द्धन गर्न बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरू संग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

सम्मानित सभाका सदस्य ज्यूहरु,

प्रस्तावित निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने क्रममा आफ्ना अमूल्य सुझावहरु प्रदान गरी सहयोग गर्नुहुने उपाध्यक्षज्यू, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, स्थानीयवासी आमाबुवा, दिदी बहिनी तथा दाजुभाइहरु, विभिन्न राजनैतिक दलका मित्रहरु एवं नीति तथा कार्यक्रमको यो मस्यौदा तर्जुमा प्रक्रियामा निरन्तर कार्य गर्ने कर्मचारी मित्रहरुलाई हृदय देखिनै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।